

ВПЛИВ СТРЕС-ВІДЛУЧЕННЯ НА ПРОДУКТИВНІ ЯКОСТІ СВИНЕЙ

В.Г.ПЕЛИХ – к.с.-г.н., доцент, Херсонський ДАУ

Перспективним і більш доступним у практичному виконанні може бути спосіб оцінки свиней за реакцією на стрес-відлучення. Коваленко В.П., Івановим В.О. та ін. (1980) запропоновано спосіб відбору ремонтного молодняку за реакцією на стрес-відлучення, яка визначається за зміною живої маси поросят через 10 днів після відлучення. При цьому за даними втрати маси пропонується вести розподіл тварин на класи нормованого розподілу з інтервалом 0,5 σ . Виходячи з перспективи запропонованого підходу для оцінки і відбору ремонтного молодняку, нами проведено експериментальні дослідження на поросятах великої білої породи в умовах свиноферми ВАТ „Придніпровське” Нововоронцовського району Херсонської області.

Встановлено, що при розподілі тварин за реакцією стрес-відлучення (табл.1) більша маса виявилась у поросят з вище середніми її значеннями (групи від -0,5 σ до +1,5 σ). Виявлено, що поросята, які мали дещо нижчу живу масу на час відлучення, але нарощували її в період стрес-відлучення, в кінці періоду вирощування, значно переважали своїх ровесників у 8...9-місячному віці. Так, найвищі показники живої маси отримані для поросят групи +1,5 σ , які мали найменшу масу на час відлучення, але завдяки компенсаторному росту досягли живої маси 125,43 кг і вірогідно переважали середні значення по стаду. Поросята, що значно реагували на стрес-відлучення, при високій середній масі у 2-місячному віці (18,00...19,31 кг) не досягли високих її показників у віці 8...9 місяців і суттєво поступалися тваринам інших груп.

Можна зробити висновок, що реакція на стрес-відлучення з врахуванням маси на початку її дії (у 2-місячному віці) може бути використана як спосіб диференціювання генотипів і прогнозу їх наступних показників росту. Встановлено також нову закономірність, яка полягає у відносно більшій втраті живої маси під дією стрес-фактору для поросят з вище середніми її значеннями у віці 2 місяців.

На наш погляд, доцільно більш детально дослідити варіанти, при яких крупні поросята не втрачають, а навпаки збільшують живу масу за 10-денний період після відлучення. Але для цього необхідно створити понад оптимальні умови їх годівлі в цей період.

Таблиця 1 – Динаміка живої маси свиней за реакцією на стрес-відлучення

Клас розподілу	Жива маса у віці, кг									
	2	Через 10 днів	3	4	5	6	7	8	9	
-1,5σ	19,31	15,00	25,54±0,70**	38,38±0,92**	51,20±1,63	65,90±1,71*	81,70±1,71**	97,10±1,72**	110,40±1,68**	
-1σ	18,00	15,00	26,64±0,70	39,70±1,00	50,52±1,83*	66,74±1,78*	84,04±1,85	99,33±1,85*	112,67±1,81*	
-0,5σ	17,30	15,30	27,72±0,58	41,71±0,72	53,42±1,22	69,76±1,27	87,53±1,30	103,50±1,30	117,03±1,21	
+0,5σ	16,29	15,29	28,88±0,51	42,81±0,85	57,07±1,68	73,23±1,68	89,17±1,65	104,20±1,58	117,53±1,56	
+1σ	15,71	15,71	30,43±1,03*	44,00±1,32	57,28±1,88	73,94±1,99	90,00±1,98	105,67±1,99	119,28±2,07	
+1,5σ	15,07	16,07	30,53±0,87*	46,00±1,29**	61,29±1,83**	79,07±2,05**	95,79±2,03**	111,64±1,95**	125,43±1,87**	
Середнє	16,99	15,34	28,18±0,32	41,96±0,44	54,80±0,75	71,15±0,78	87,94±0,77	103,48±0,77	116,95±0,76	

Примітка: * - P<0,05; ** - P<0,01; *** - P<0,001

Таблиця 2 – Відгодівельні якості свиней за реакцією на стрес-відлучення

Клас розподілу	Голів	Вік досягнення живої маси 100 кг, діб	Середньодобовий приріст, г	Витрати кормів на 1 кг приросту, корм.од.
-1,5σ	13	253,90±3,74**	470,48±9,92	5,52±0,08**
-1σ	34	249,52±3,93	476,19±7,34	5,46±0,09*
-0,5σ	46	240,89±2,47	494,34±5,91	5,17±0,05
+0,5σ	34	238,80±3,42	495,35±9,36	5,10±0,07
+1σ	21	236,72±4,03	487,40±10,85	5,05±0,09
+1,5σ	15	224,79±3,84**	535,54±11,52**	4,66±0,08***
Середнє	163	240,89±1,58	492,54±3,81	5,17±0,04

Примітка: * - P<0,05; ** - P<0,01; *** - P<0,001

Відповідно до класів розподілу встановлена також перевага поросят класів від -0,5σ до +1,5 σ за показниками відгодівельних якостей (табл.2).

Так, вік досягнення живої маси 100 кг був мінімальним в групі +1,5 σ (224,79 доби) при максимальному показнику середньодобового приросту (535,54 г). Групи з від'ємною реакцією на стрес-відлучення мали суттєво нижчі показники відгодівельних якостей.

Таким чином, на підставі проведених досліджень встановлено, що оцінку реакції тварин на стрес-відлучення можна використовуватися як ефективний прийом диференціації генотипів за відгодівельними якостями. Це створює передумови для організації вирощування свиней в рівночисельних угрупованнях, що буде сприяти більш ефективне ведення галузі свинарства. Доцільно в усіх племінних заводах України провести тестування свиней за реакцією на стрес-відлучення.